

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:
 Pe un an 240 Lei
 Pe jumătate de an 120 "
 Pe un pătrar de an 60 "
 Un număr 5 Lei.
 Pentru străinătate pe un an 300 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.

Răspunsul

telegrafic al I. P. S. Patriarh Miron.

Din prilejul jubileului de 25 ani dela înființarea liceului nostru grăniceresc „Traian Doda” s'a trimis telegramă de felicitare I. P. S. Patriarh Miron întâiul președinte al școlii noastre, româniată în mijloc de exuberantă însuflețire la 1 Iunie 1919, pe când I. P. S. Sa era Episcop de Caransebeș.

La telegramă s'a primit următorul prea înalt răspuns:

**Mulțumind D-Tale, șefinspecto-
 rului și directorului pentru senti-
 mentele de recunoștință adresate
 dela jubileul liceului, îmi reamintesc
 cu plăcere cum în era ungurească
 Vă spuneam profeticele cuvinte: „lă-
 sați să zidească acest frumos liceu
 căci așa ne prinde bine când vom
 pune stăpânirea firească pe el”.
 Dați mulțumire Domnului că l-am
 inaugurat noi.**

MIRON Patriarh.

Preoții săraci.

Este ceva jenant, spune lumea, ca preoții, cari prin felul sufletelor lor, prin studiile lor și prin misiunea lor, ex offo, trebuie să fie pur idealști, să se tot ocupe de starea lor materială. Și fiindcă preoților nu le șade bine gândurile materiale, lumea îi și tratează în consecință, ciopârțind tot mai mult bunurile materiale de care au absolută nevoie și preoții

ca oameni cu trup. Din depărtare au dreptate toți acei oameni pe care îi jenează întrebarea despre traiul material al preoților, dar din nemijlocita apropiere ba.

Nu am dreptate nici din punct de vedere pastoral, fiindcă dacă este un adevăr absolut clar, că ușierul care închide și deschide ușile numai, nu se poate transporta la sapă de cucuruz și la cosit de grâu, cu atât mai vârtos preotul care are o slujbă ceva mai superioară decât a ușierului, de a griji de sufletele păstoriiților săi, nu poate să facă în acelaș timp și muncă sufletească și muncă de ordin pur material. Dar nu au dreptate dușmanii preoților nici din punct de vedere omenesc. Va să zică ai lipsă de preot și de învățătura pe care o propagă el și totuși te rabdă sufletul să-l împingi la mizerie și pe dânsul și familia lui. Sunt chestiuni de prestigiu social, sunt chestiuni de creșterea copiilor, sunt pretenții de cultură atât de multe cari nu se strigă în lumea largă, dar durere, aceste chestiuni dureroase se petrec așa de adeseori chiar în casele preoților noștri, cari atunci când e vorba de traiul lor material adecuat pregătirii și culturii lor sunt mânași dela Ana la Caiafa. De multeori sufletul preotului nostru dela sate este umilit până la țărână de jena materială. Și atunci când se spune de leaderii culturali, că satul este baza și chipul țării părintele românesc iubitor de copii are un singur preten devotat și uman, pe Dl Seifenstein comerciantul satului. Ai săi îl biciuesc, îl hulesc și râd de mizeriile lui și jupânul strein de limba și legea lui îi este milostiv când viața se arată reală așa cum este și nu poetică cum și-o închipuie cutare fantezist binevoitor.

Dar aici să întrerupem cântecul acesta trist dar real și să vorbesc cu dragoste omenescă înțelegătoare, fraților preoți săraci.

Este vre-un mijloc de scăpare, este vre-o posibilitate de eliberarea grijilor materiale cari în realitate — fiindcă în teorie se poate spune orișice — poate să ducă la îmbunătățirea traiului material al preoției. Este și nu avem decât să ne ținem strâns de el.

Institutede noastre teologice cresc din viitorii preoți pur idealști cari apoi ajunși în viață pier de foame și se lovesc de toate greutățile.

Sistemul de creștere al preoților o fi cum o vrea dar viața este reală, grozav de reală, care reclamă pe lângă bagajul de cunoștințe teoretice și mult simț practic și multe cunoștințe practice.

Preoțimea noastră azi are o singură cale de mântuire „Ajută-te singur, că te ajută și Dumnezeu“.

Candidații noștri de preoție nu fac cătănie și ce bine ar face dacă în loc de cătănie ar folosi acest an pentru câștigarea cunoștințelor practice petrecându-l în cutare fermă economică de model. Economia se învață mai temeinic și mai bine din praxă în toate ramurile ei. Și acest an de baie reală a sufletului socotesc că ar aduce după sine un imens bine în întreaga carieră a preotului. Inzestrat cu cunoștințe practice ar putea ajuta păstoriților dar cel mai mare bine și l-ar face sieși, câștigându-și singur pâinea pe seama copiilor săi pe cari nu o poate câștiga dela alții cu argumente măcar de ar fi un Socrate. Și e lucru dovedit, că un econom instruit face într'un sfert de zi ce lucră economul ignorant și neglijent o zi întreagă. Economia bine condusă nu i-ar rupe pe frații preoții nici dela cele spirituale, fiindcă omul care nu se gândește la mizeria de mâne e mai sprinten și mai cald și în cele spirituale.

Sunt de modesta convingere, că anul de cătănie a tinerilor candidați de preoți la cutare fermă economică ar face neasemănat mai mult bine decât lamentările și văicărelile de mai târziu când nu se îndură să le înțeleagă lumea.

Dr. Ștefan Cloroianu
protopop ort. rom.

Indemnuri înțelepte.

Spuneți totdeauna adevărul, când nu puteți să-l spuneți, tăceți.

*

Luptați din toate puterile și pe toate căile ca dreptatea să triumfe pretutindeni și întotdeauna.

La trecutul diecezei Caransebeșului.

de **Dr. Ștefan Pop.**

Dacă deci înțelegem încâtva reclamarea acestor îndepărtați și dubioși enoriași risipiți, nu putem de fel pricepe pe habotnicul nou prelat român unit, cum are îndrăzneală să-și reclame ierarhiei sale și pe românii noștri din Banatul: Timișan, Logojan și Caransebeșan?

Aici de tot nu erau 200 de suflete unite în cele 15-17 sate,¹⁰³⁾ cum văzurăm mai la deal!

Nu cerea Dr. Patachi pe Românii Bănățeni pentru că sunt uniți și dorește unirea, ci pentru că el însuși e unit și credea naiv, că toți românii ortodoxi trebuie și pot să fie numai uniți?! Așa trebuie să ne explicăm și altă îndrăzneală a lui și mai mare ca unirea Bănățenilor!

Tot în amintita petițiune, unde cere curții împărătești din Viena iurisdicție preste Bănățeni și Arădani, cere cu o cale, ca în vecinătatea sa a Făgărașului, să se întemeieze o episcopie nouă, unită, în Oltenia Austriacilor; ca și Românii ortodoxi ai acestei provincii, să îmbrățișeze cu timpul „sfânta unire“.¹⁰⁴⁾

Acest prelat,¹⁰⁵⁾ primul la noi Românii Dr. în sfânta teologie universală, credea, că turma e pentru păstor!? Dacă Românii noștri ortodoxi au episcop unit, ei numaidecât trec la legea nouă!?

De 200 de ani și mai bine, urmașii acestui episcop teolog, chiamă neîntreput pe românii ortodoxi în staulul lor.

Ci oile noastre cuvântătoare: Românii ortodoxi nu aud glasul străinului.¹⁰⁶⁾

Dacă apoi nu a ascultat de acest glas 200 ani și mai bine, pe vremea când adecă Habsburgii catolici: promiteau, amenințau și prigoneau în Ardeal și Banat, să mai ai speranță, că acestea țărișoare să se plece unei biserici vechi internaționale și universale, care și dealt-

103) Pg. 20; 27.

104) *Dragomir* l. c. 224-5.

105) Cu toate că Patachi iubea înflăcărat neamul său românesc pentru care era gata să-și verse și sângele său, e suspectat că a dorit să fie episcop maghiar latin catolic la Alba-Lulia, ori greco catolic ruthean la Munkács. Mai și asta! Din român unit ce a fost de obârșie, iezuiții din Cluj îl crescură și trecură la ritul latin apoi se făcu iezuit. Ca iezuit și adm. parohial latin catolic în Făgăraș, era parohul românilor greco-catolici. *Pe sama lor liturghisa latinește* în catedrala din Făgăraș; catedrală zidită de Constantin Brâncoveanu, *ortodox vechi și Domn Român*, pe carea cu puterea o răpi dela românii ortodoxi; cari și azi îi duc dorul, când adecă avem earăș *Domn Român și Vechi Creștin*; adecă Român născut eară nu făcut, Ortodox botezat și Ortodox practicant și nu nostrificat. Eșuările de până aci să nu ne deprime! Acum eară să încercăm *nostrificarea* acestui monument și document istoric de firească și frățască comunitate de sânge și legc.

106) Ioan X.

cum azi nu ar mai avea a le da ceva, ce ele nu ar avea.

La noi în Banat, unirea are o vechime de 100 ani. În acest timp a ajuns a avea 35.000 de credincioși. Ortodoxii români sunt și vor rămâne 700.000.

Ce e val ca valul trece eară petritele rămân!

Peatră a fost în trecut Biserica Ortodoxă Română în Banat. Peatră a rămas. În reperiunile ce s'au seurs corăbiile năimite s'au înecat.

(Urmează)

Sectarii și Sf. Tradițiune.

de Pr. D. Blidariu.

În propaganda lor, sectarii, în deosebi *baptiștii*, pentru a putea atrage în cursă pe cât mai mulți, cu Scriptura în mână, la târguri mari, în tren, ori unde li-se dă ocazie bine venită, se îndreaptă către oamenii dela țară, intrând apoi în discuție, prin cuvinte amăgitoare, cetindu-le și explicându-le — așa cum știu ei — anumite citate și dându-le o greșită interpretare, le arată că singurul izvor de credință este sfânta Scriptură.

Pentru poporul nostru din treapta de jos, necunoscător îndeajuns a adevăratei învățături, dornic de mântuire, fără a-și da seama ce face, *li crede*, devenind uneori cei mai înverșunați vrăjmași ai bisericii, ai învățăturilor ei, ai slujitorilor ei.

În mândria lor escesivă, transformați peste noapte din ciobani de oi „vânători de oameni”, fără a ști măcar să-și scrie numele, pretind a fi alături lângă celelalte culte, scandalizați că sunt nedreptăți acum în secolul al XX-lea „când lumea este în plin progres de înaltă cultură”, cum grăia un predicator baptist.

Perzistând în rătăcirea lor, și nevoind a recunoaște — afară de sfânta Scriptură — alte izvoare de credință, ducătoare la adevărata mântuire și pocăință, atacând sfânta Tradițiune, propagă în sufletul poporului ceea ce este străin de neamul său, atacându-i chiar tradițiunile sale.

În combaterea sfintei Tradițiuni se folosesc de citate din sfânta Scriptură, în cari, după dâșii, s'ar vorbi contra sfintei Tradițiuni, luate în cea mai mare parte din Noul Testament.

De a arăta că numai sfânta Scriptură este singurul izvor de credință, întrebunțează cuvintele: „*cercetați scripturile, că vouă vi se pare întru dânsele a avea viață vecinică și acelea sunt cele ce mărturisesc despre mine*”

(Ioan c. 5 v. 39). Uită sectarii, că pe când grăia Iisus Christos aceste cuvinte, exista doar numai Vechiul Testament și nu erau îndreptate contra sfintei Tradițiuni, ci Mântuitorul, după ce vindecase slăbănogul dela Vitezda, fiind acuzat de iidovi că desleagă Sâmbăta, în cuvântare, le vorbește despre puterea sa dumnezeiască, prin urmare acesta este înțelesul acestor cuvinte. Ce vor zice dar sectarii de cuvintele sfântului apostol Pavel din ep. II-a către Tesaloniceni c. 2 v. 15: „*Drept aceea fraților, stați și țineți predaniile pe care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră*”, și de cele din ep. I-a către Corinteni c. 11 v. 2: „*Iar vă laud pre voi fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte și precum v'am dat vouă, predaniile țineți*”. Iată dar că însași sfânta Scriptură ne învață a ține predaniile, deci, nici de cum afirmațiunile sectare sunt de a fi adevărate.

Întrebunțând citatul: „*Și răspunzând Iisus, a zis lor: au nu pentru aceasta vă rătăciți neștiind scripturile nici puterea lui Dumnezeu?*” (Marcu c. 12 v. 24), o fac din rea voință, căci având în vedere întreg capitolul, Mântuitorul le grăește în pilde Fariseilor și Saducheilor, cari tăgăduiau învierea morților, căroră, pentru a fi mai bine lămurii, le răspunde cu cuvintele din versetele 26—27: „*Iar pentru morți, că se vor scula, au n'ați cetit în cartea lui Moisi, la rug, cum i-a grăit Dumnezeu lui zicând: Eu sunt Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isac și Dumnezeuul lui Iacov. Nu este Dumnezeu al morților ci Dumnezeu al viilor, deci voi mult vă rătăciți*”. Să înțeleagă bine preinșii apostoli, că oamenii nu numai din cauză că nu cunosc sfânta Scriptură rătăcesc; mântuit nu este cel ce cunoaște Scriptura, ci acela care îndeplinește cuvintele Scripturii.

Mare caz fac sectarii și de citatul: „*Și înzadar Mă cinstește învățând porunci omenesti*” (Matei c. 15 v. 9). Interpretarea sectară a acestor cuvinte este, că tot ce Biserica învață, sunt „*porunci omenesti*”, dar Iisus Christos prin aceste cuvinte, ceartă fariseii și cărturarii pentru că înlocuiseră porunca V-a dumnezeiască pentru așezămintele lor de interes personal (v. 6), apropiindu-se de Dânsul cu gura, cinstindu-L numai cu buzele, inimile lor departe fiindu-le de El (v. 8).

Nu trec cu vederea nici cuvintele: „*Și voi ungerea care ați luat dela Dânsul, întru voi să rămâie, și nu aveți trebuință să vă învețe pe voi cineva; ci precum aceeaș ungere vă învață pre voi pentru toate și adevărată*”

este și nu este mincinoasă și precum v'a învățat pre voi, rămâneți întru aceea (I. Ioan c. 2 v. 27). Bazați pe aceste cuvinte, susțin, că fiecare primește ungera de sus, deci poate învăța singur, fără să mai peardă cineva timpul pe băncile școlii, căci a primit darul dela naștere, căci așa reiese după sectari. Apostolul Ioan prin aceste cuvinte face atenți creștinii a se feri de anticriștii cari au eșit dintre ei (v. 18—19) ce vedem și azi, căci chiar versetul 19, îi arată pe sectarii zilelor noastre: „*Dintru noi au ieșit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieșit ca să se arate că nu sunt toți dintru noi*“.

Multe sunt obiecțiunile aduse de sectari de a ataca însemnătatea sfintei Tradițiuni, dar dela sine cad toate, căci neputând aduce dovezi serioase, decât răstălmăcind anumite citate ale sfintei Scripturi, fiind numai afirmațiuni scurte, pe când sfânta Tradițiune fiind mai dezvoltată, nu poate da loc la interpretări din partea sectarilor, căci toate citatele aduse de dânșii în combaterea sfintei Tradițiuni sunt de rea credință, dându-li-se o interpretare stângace, ne având în seamă și contextul.

Cetind cu luare aminte sfânta Scriptură a Noului Testament — sectarii preferând mai mult Noul Testament — găsim aproape în fiecare capitol versete cari demască rătăcirea sectară, îndreptată oricărui adevăr de credință.

Un lucru constatat este că sectarii știu sfânta Scriptură de rost, în mod mecanic, întocmai ca elevii școlilor primare poeziile, de parte fiind a le putea interpreta, dar pe lângă acestea, știu să se folosească de anumite metode demne de disprețul opiniei publice. Aceia cari nu vor să știe ce este semnul sfintei cruce, spre marea mirare a mea am văzut în comuna Fârlug deasupra caseilor de rugăciune pusă cruce, dându-mi-se ocazie a mă întâlni cu predicatorul de acolo (botezat în apa Mării Adriatice în decursul războiului mondial) și întrebându-l de ce a pus cruce, îmi răspunde: „*că noi nu fugim de cruce*“, am înțeles imediat că asta este o apucătură de a atrage mai ușor pe cei ușor influențabili, la fel pun cruce și la morminte, așa fac în comuna mea natală. Pe un băiat mic de al bapțiștilor de-l întreb: „*Al cui ești tu?*“ Numai-decât își răspunde: „*A lui Iisus*“ și altele. (Acestea din urmă le-am adus ca On. cetitori să-i cunoască bine.)

Cu toate argumentele lor de a combate sfânta Tradițiune, le răspundem cu cuvintele sfântului apostol Pavel din epistola către Ro-

mani c. 10 v. 14—17: „Cum dar vor chema întru Care n'au crezut? Și cum vor crede, de care n'au auzit? Și cum vor auzi fără de propovăduitor? Și cum vor propovădui de nu se vor trimite? Precum este scris: cât sunt de frumoase picioarele celor ce binevestesc cele bune! Ci nu toți au ascultat evanghelia. Că Isaia zice: Deci credința este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu“.

Sfârșitul lumii antice și Creștinismul.

De: Prof. C. Rudneanu.

Lumea noastră de astăzi trece prin grele prefaceri. Prefaceri de ordin spiritual și material. Unii cred că numai cu ajutorul materiei vor putea rezolvi problemele grele dela ordinea de zi, iar alții susțin superioritatea spiritului, și numai cu ajutorul și prin spiritualizarea vieții vom putea obține rezultate bune.

Asistăm la lupta crâncenă pentru menținerea și perpetuarea senzului vieții — viața materială sau cea spirituală va fi drumul spre care trebuie să-l apucăm. Așa cum odinioară 2 lumi puternice stăteau față în față — lumea antică sau veche și lumea nouă a lui Iisus Christos. Despre sfârșitul lumii antice, și despre apariția Creștinismului voi căuta astăzi să Vă vorbesc.

Existau cu multe veacuri înainte de Iisus Christos 2 popoare, cari au rămas în istoria lumii prin civilizația lor însemnată: poporul *grec* și *roman*. Lumea greco-romană datorită civilizației care a lăsat-o, s'a întins dealungul veacurilor. Politeismul, adică credința în mai mulți zei, a fost caracteristica lumii antice — zeii politeismului grec și roman și zeii indigeni helenizați și romanizați ai provinciilor cari nu erau nici grecești nici romani, vegheau ordinea în Imperiu. Două clase puternice, ale bogaților, 2 clase aristocratice, aristocrația din Roma și cea din provincii guvernau vastul imperiu al lumii vechi. Și aristocrația a început să slăbească, iar politeismul, credința în zei a fost adânc zguduită, când barbarii au început ca să năvălească la hotarele Imperiului — atunci zeii au fost părăsiți, templele lor devastate și lumea se refugie în toate părțile. Imperiul, vechiul gând al despotismului, a început să slăbească, elementele slabe din toate părțile au fost recrutate în funcțiunile civile și militare. Provinciile din Occident au fost cu încetul măcinate de intrigi și lupte zadarnice. Civilizația

greco-romană distrusă de elementele sale materiale prin *anarhie*, depopulare, au adus ruina economică, iar politeismul încetul cu încetul a fost înlocuit prin monoteism — iar creștinismul, a schimbat cu totul viața spirituală a lumii vechii, clădind o nouă viață, o nouă lume, o nouă societate religioasă cu caracter universal¹⁾, preocuparea principală fiind perfecțiunea morală, care creștea pe ruinele spiritului politic și militar al imperiului. Cosmopolitismul, din Imperiu, amestecul diferitelor rase și religii, a moravurilor și a culturilor a înlesnit moartea politeismului și spiritul tradiției antice. Ruina civilizației antice, a fost decadența lentă, datorită cauzelor interioare, cari au distrus ordinea socială și legală și au înlesnit despotismul revoluționar prin aceea, că au ruinat vechile instituțiuni ale lumii vechii: autoritatea *împăratului și a senatului*. Lumea veche n'a avut ideea despre libertatea individuală, împăratul trăia înconjurat de ofițeri și sclavi, iar alegerile la tron, nu erau decât voința impusă a împăratului, care-și alegea pe succesorul său. Un rău mare era și mulțimea *sclavilor*, *sclăvia* era ținută ca fiind necesară și astfel li se răpiau toate libertățile și drepturile unor ființe umane — erau chinuți, batjocuriți și omorâți de stăpânii lor — soarta lor a fost descrisă de scriitori ca *Seneca*, *Pliniu cel Tânăr*, *Juvenal*, toți aceștia ni-i prezintă ca pe adevărați oameni, spunând, că ei ar trebui să se bucure de tratamentul oamenilor... Clasa celor bogăți, aristocrația din Roma și provincii, a început să se complacă în diferite spectacole sângeroase, luptele gladiatorilor și altele... Toate aceste cauze au neliniștit profund starea lumii antice, dar cu toate acestea s'a început o epocă de milă, o dorință vie de a eși din materialismul greu și apăsător — aspirațiunile morale și religioase s'au trezit în sufletele unora fiindcă zăceau în mizerie și degradare, iar alții din cauză că lucrul nu-i mai putea mulțumi — religia romană era incapabilă să mai satisfacă pe cetățenii vechiului Imperiu — religia romană nu era altceva decât un ansamblu de ceremonii, cari nu răspundeau la dorințele vie ale celor setoși de milă... atunci a apărut *filosofia stoicilor*,²⁾ adică a celor învățați cari disprețuiau avuțiile lumii și erau nepăsători față de durere — fiecare se nizuia să pună în aplicare „*virtutea*“. Învățați ca *Seneca*, *Epictet* și împăratul *Marcu Aureliu* au căutat prin învățăturile lor să răspândească ideile nobile — dar doctrina stoică n'a fost înțeleasă decât de un

număr mic de spirite de elită, poporul nepăsător față de filosofie, ca și față de religia oficială a început să se intereseze de alte religii venite din Orient; cele mai răspândite au fost: cultul zeiței din Asia-mică a *Cybilei* sau „*Zeifei Mame*“, asociată cultului zeului *Atis*, apoi cultul zeiței *Isis* din Egipt, asociată lui *Osiris* sau *Serapis*. Toate aceste religii aveau aceleași caractere, preoții făceau riturile și dădeau sfaturi pentru ca cei atinși de păcate să fie curățiți, ei consolau sufletele și le asigurau de eternitate, — aceste religii atrăgeau prin ceremoniile lor misterioase. Un alt cult, care se lăția tot mai mult a fost al zeului Soare, pe care l-au adus la Roma preoții chaldeeni, cari după tradiție învățau că astrele sunt zei, ei adorau Soarele ca principiu suprem. În această epocă s'a răspândit un cult nou venit din Persia, a zeului Soare numit *Mithras*, care după vechea religie a lui *Zoroastru* era geniul Soarelui, și care practica botezul sângelui ca și celelalte culte. Religia zeului *Mithras* păstra vechea tradiție a Perșilor cu multe învățături nobile, de aceea a avut un succes deosebit.³⁾ Printre religiile Orientale a penetrat și religia poporului evreu. Ea era adoptată de mulți cetățeni ai imperiului roman, fiindcă în *Antiochia*, *Damasc*, *Alexandria* și *Roma*, erau colonii evrești și un număr destul de mare dintre Greci și Romani s'au convertit la aceasta religie, fiindcă avea credința monoteistă. Toate aceste religii dovedesc că poporul era neorientat, știa ceva, dar anarhia militară, criza economică, diferitele religii ce le-am înșirat și cari își impuneau voința lor, i-au făcut pe oameni să nu mai aibe nici o orientare religioasă, în mijlocul haosului, a dezordinii, a instabilității credinței a apărut tot mai mult ideea, că va trebui să vină o mare prefacere, va trebui să vină după cum spune poporul evreu — *Messia* — cel trimis de Dumnezeu. Omul providențial care să ștergă nedreptățile lumii păgâne, să elibereze pe sclavi din lanțuri și să hotărască soarta atâtor oropsiți ai imperiului. Și într'adevăr la plinirea vremii, atunci când lumea veche inunda în păcatele imoralității, când imperiul roman era în culmea descompunerii, când germentii vieții spirituale au început să fie anihilați de materialism, a apărut din Ceruri — *Messia* — cel prezis de proroci — *Iisus Christos* — Fiul lui Dumnezeu pe care l-a trimis Dumnezeu în lume ca să mântuiască lumea de păcate, a apărut ca un Iuceafăr, care a revoluționat lumea.⁴⁾ Învățătura creștină n'a fost creată de niște filosofi, nu! Ea e sublimă

1) G. Ferrero : La ruine de la civilisation antique, pg. 15 sq.

2) R. Lafon : Les Stoiciens, pp. 80—112 și A. Fouillée : Histoire de la philosophie, pp. 148—156.

3) A. Malet și J. Isaac : Histoire Romaine, pp. 347—350.

4) C. Rudnean : Divinitatea lui Iisus Christos, pp. 21—30.

înțelepciune, cuvintele prea sfinte și faptele prea mărețe ale lui Iisus Christos, ea e produsul entuziasmului și al credinței. Iisus Christos a fost *om și Dumnezeu*. Natura Sa omenească nu se poate separa de natura divină, care-l anima spre o viață superioară. Iisus Christos ca și toți fiii lui Adam, era o personalitate umană extrem de bogată, extrem de nobilă, cea mai bogată și nobilă, care se compune din două părți distincte din corp și suflet — *corpul sfânt și sufletul sfânt*. Iisus Christos a venit ca să șteargă nedreptățile lumii antice, ca să ridice omenirea în slăvile cerești ale Tatălui ceresc... „A venit Fiul Omului ca să caute și să mântuiască pe cel pierdut“. (Luca 19, 10) Lumea veche a simțit forța puternică care s'a impus tot mai mult și creștinismul a rămas nebiruit de cultura greco-romană. Lumea lui Iisus Christos a făcut progrese uimitoare, creștinismul a organizat un sistem minunat de opere de asistență de binefacere, cari au devenit temelile solide ale creațiunii sociale, aducându-i triumful definitiv.⁵⁾ Comunitățile creștine s'au organizat conform percepțelor date de Iisus Christos, au întreținut creștinii diferite slujbe, au practicat tainele sfinte, au ocrotit pe văduve și orfani, pe bolnavi, pe neputincioși, pe bătrâni și infirmi. Bunurile pe cari le posedau comunitățile creștine proveneau în bună parte din darurile ce le făceau cei bogați, fie în viață fie după moartea lor. Bisericii lui Iisus Christos lăsau ei averea lor, astfel averile ce le câștigau creștinii, le întrebuițau pentru ajutorarea celor săraci. Puteți să vă închipuiți, iubiți creștini, ce putere reprezenta lumea lui Iisus Christos, ce destinație aveau averile câștigate astfel, ce intenții nobile și binefăcătoare pentru atâția necăjiți ai zilelor. Biserica lui Iisus Christos a apărut ca un port, ca un refugiu, ca o mântuire în mijlocul furtunii. La această biserică creștină a început să se convertească încetul cu încetul și elita din Roma, trecând prin suferință și durere sau văzând durerile altora aspira spre pace și binefacere. Scopul suprem al vieții creștinești a fost perfecționarea religioasă morală a fiecărui creștin. Civilizația greco-romană a avut la bază puterea elitelor, această clasă unică deținea toate drepturile, numai cei bogați erau conducători, oamenii prin urmare nu erau egali, exista o limitare a cadrelor politice sociale în Statul antic. Creștinismul, cu ideile sale nobile și divine — fiindcă Iisus Christos a fost Dumnezeu om, a dat o nouă îndreptare lumii — lumea greco-romană s'a stins, a pierit făcând loc unei noi lumi, care înmormânta și vechea organizațiune aristocratică a civilizației greco-romane,

afirmând că toți oamenii sunt egali în fața lui Dumnezeu — și toți sunt fiii lui Dumnezeu. Doctrina egalității morală a oamenilor a fost enunțată de câțiva oameni ai antichității, dar singur Creștinismul a reușit să penetreze conștiința universală, distrugând până'n fundament adevărata guvernare aristocratică, creiând astfel democrația modernă.⁶⁾ Omul după principiile religiei, are o origină și soartă supranaturală, destinația sa e deasupra lumii acesteia, fiindcă împărăția sa nu este în lumea aceasta, adevărata viață, e viața eternă, ea începe în Ceruri și'n mijlocul celor fericiți, acolo unde nu este durere nici întristare ci viață fără de sfârșit. Omul creștin în lumea aceasta trebuie să facă lucruri bune, dar el e ajutat de *grația divină* și astfel acțiunile sale devin mai bu. e. În lumea antică vedem idei frumoase, *Platon* vestitul filosof al Grecilor spunea: „Nu trebuie să faci nimănuia rău, nici chiar celui rău“.

(Urmează).

ȘTIRI

Pentru locul de închinare „Piatra Scrisă“ de lângă comuna Armeniș a dăruit doamna văd. Otilia Trailovici din Viena suma de 200 lei, spre aducere aminte de repozatul ei soț locot. colonel Grigorie Trailovici, care a fost bun român și iubitor de biserică.

Tratat de neagresiune cu Sovietele? Zilele acestea s'a încheiat la Geneva o „convențiune pentru definirea agresiunii“. Această convențiune sau tratat de neagresiune a fost semnată de mai multe țări între cari, România și Rusia. Cu acest prilej Dl ministru Titulescu și-a aratat mulțumirea sa, precum și dorința de a se încheia un tratat analog între Rusia și Mica Înțelegere.

Eșecul conferinței dela Londra. Conferința dela Londra, convocată la sugestiile președintelui Roosevelt pentru a găsi soluții la criza economică mondială, e în agonie. Cu atât mai ciudat este însă că eșecul ei sigur se datorește inițiatorului ei, președintele Statelor Unite Roosevelt, care contrar propunerii făcute de țările europene, găsește că singura soluție de a eși din impasul economic este o inflație temporară. Evident că inflația monetară profită numai Statelor Unite și industriei lor în pragul falimentului provenit din supraproducție.

Și asta e sărbătoare națională? În New-York cu prilejul unei sărbători naționale au fost ucise — în diferite accidente de avion și automobil — 100 de persoane. Peste o mie alte persoane au fost rănite în cursul focurilor de artilerie. Și asta se cheamă sărbătoare națională sau e mai de grabă război civil?!

5) Ferrero o. c. pp. 90—102.

6) Ferrero o. c. pp. 121—123 și E. Bréhier: La fin du monde antique, pp. 40—55.

BIBLIOGRAFIE

Ermeneutica biblică sau știința interpretării Sfintei Scripturi pentru institutele teologice și pentru uzul particular, de Arhim. *Dr. Iustin I. Suciu*, profesor la Academia teologică din Arad. Cu o prefață de P. S. Sa *Grigorie* episcopul Aradului.

Cartea înfățișează, pe 169 pagini, sistematic metodele de interpretare a Sfintei Scripturi, dând lămuriri asupra înțeleșurilor biblice, asupra principiilor generale pentru aflarea înțeleșului biblic, și asupra formelor de expunere ale aceluiaș înțeleș. Cursul acesta ermeneutic este mai complect și mai exemplificat decât cum s'a făcut până în prezent la noi. Stilul concis și abundența exemplelor cu explicarea lor fac manualul o lectură plină de interes. Prețul 50 lei. Editura autorului. Se poate procura și la Librăria diecezană plus 15 Lei porto recomandat.

NOTĂ OFICIALĂ.

No. 3693 Sc. ex 1933.

Ministerul Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor cu adresa sa ddto 4 Iuliu a. c. No. 78263/8844 ne împărtășește că Ministerul de Finanțe observând greutatea mare cu care se face plata impozitelor în țară, află de bine a ruga și preoțimea din cuprinsul episcopiei noastre ca în Dumineci și Sărbători după oficierea sfintei Liturghii, prin cuvântări să îndemne poporul să-și plătească dările față de stat, aceasta fiind spre binele tuturor.

Caransebeș în 8 Iulie 1933.

Consiliul parohial.

Aviz.

Se comunică Onoratului popor credincios, că la sărbătoarea Sf. Prooroc Ilie, 20 Iulie a. c., se va face obicinuitul pelerinaj la Sf. Mănăstire dela Izvorul Miron din hotarul comunei Românesci, protopopiatul Făgetului.

Cu acest prilej se va celebra sfânta Liturgie în sobor cu predica ocazională, iar lângă izvorul tămăduitor se va face sf. Maslu cu șapte preoți și se vor ceti rugăciuni după trebuința fiecăruia.

Cei pregătiți se vor putea împărtăși cu sf. Cuminecătură.

Făget în 1 Iulie 1933.

Sebastian Olariu
protopresbiter.

Corpul Portăreilor Tribunalului Caransebeș.

Nr. Port. 227/1931.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalului Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei urbane II din Timișoara de sub Nr. 11127/1930 efectuându-se execuțiunea la 2 Aprilie 1931 în favorul următorilor Iosif și Petru Jäger din Timișoara reprez. prin avocatul Dr. Gheorghe Băican domiciliat în Caransebeș pentru suma de 11980 Lei capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedate care s'au prețuit în 30.000 Lei — b. și anume: un strung mare marca „A. Planert“, un strung mic marca „A. Planert“ se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1985/1931 G. pentru încasarea creanței de 11980 Lei — bani capital cu 15% interese din 28 Octombrie 1930 și spesele de 3282 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 17 Iulie 1933 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința urmăritului** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 1 Iulie 1933.

Șef portărel **Bacaiarov.**

„CORCANA“ fabrică de butoaie, parchete și lemnărie S. A. în lichidare, Caransebeș.

Convocare.

Domnii acționari ai societății „Corcana“ fabrică de butoaie, parchete și lemnărie S. A. în lichidare sunt invitați la

adunarea generală extraordinară

care se va ținea în Caransebeș, **20 Iulie 1933 ora 10 a. m.** în biroul lichidatorului d-lui Dr. Ernest Halle.

Ordine de zi:

1. Designarea greșierului și alegerea a doi acționari, pentru autentificarea procesului verbal.

2. Alegerea unui lichidator în locul decedatului lichidator.

3. Alegerea unui censor.

4. Eventuale propuneri anunțate în conformitatea statutelor.

Caransebeș la 4 Iulie 1933.

Lichidator.

N. B. Acei acționari, cari doresc a lua parte la adunare, sunt rugați a depune acțiunile lor, până cel mai târziu la 15 Iulie a. c. la casieria Primei Casse de Păstrare din Caransebeș.

Sanatorul dela Schitul Păltinic.

În munții Rășinarului, în mijlocul codrului de brad, la 1400 m. altitudine, la 30 km. depărtare de Sibiu și 19 km. depărtare de cel mai apropiat sat, se află acest sanator, departe de șgomotul satelor și orașelor și înconjurat de pace. În apropierea lui e bisericuța frumoasă din lemn, unde oaspeții se pot închina zilnic Mântuitorului. Dela sanator în toate părțile pornesc poteci îngrijite. Oaspeților le stau la dispoziție diferite distracții, ca: tenis, popice, radio, pian, etc. Baie de puțină și acid carbonic.

Natura prin pozițiile ei variate și pitorești îți înalță sufletul, iar aerul curat și bogat în ozon, îți întărește plămâni.

În zilele călduroase de vară e cel mai plăcut loc climateric din țară, având întocmiri cu totul confortabile. Distanța dela Sibiu la sanator se face cu cursa de automobil zilnic pe un drum bine îngrijit. Sezonul se începe la 1 Iulie.

Prospecte și informațiuni cereți dela Consiliul arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Irmosiere

scrise pe hârtie velină, curat, cetăț,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.

„CATHETICA“

păr. profesor Dr. Petru Barbu costă
60 Lei + spesele de transport!

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la Librăria Diecezană.

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

VILA DOBOȘAN

DIN BĂILE ERCULANE

Otel cu bun renume aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumusețe rară. — Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Maiu până la sfârșitul lui Octomvrie. — Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan“
din Băile-Erculane.

AVIZ.

Librăria Diecezană
din Caransebeș

cumpără
ceară curată

cu prețurile cele mai avantajoase,
în ori ce cantități.